

SikkerhedsBranchens politiske notat: anbefalinger til et styrket dansk beredskab

Danmark har fået et Ministerium for Samfundssikkerhed og Beredskab, men hvis det skal virke, er der nogen, der rent praktisk skal stå for begge dele og meget tyder på, at det ikke er en opgave staten kan eller vil løfte alene. I SikkerhedsBranchen tror vi på et relationelt beredskab: Det relationelle beredskab skabes ikke kun imellem mennesker, men også i høj grad i relationerne mellem borgere, civilsamfund, private organisationer og myndigheder. Det er afgørende, at aktører på tværs af samfundet inddrages og involveres. Derfor foreslår vi dannelsen af et beredskabsråd, hvor myndigheder, private organisationer og civilsamfundet under ledelse af en myndighed er repræsenteret med det formål at koordinere og udvikle beredskabet.

Hvorfor er der brug for et beredskabsråd?

Vi er nødt til at forestille os en fremtid, hvor alt kan ske. De seneste år er det nemlig blevet klart, at verden ikke længere er en fredelig global landsby. Danmark er desuden et gennemdigitaliseret land, og vi må spørge os selv, om vi er rustet tilstrækkeligt til den dag en krise rammer os og om vi er i stand til at genstarte samfundet analogt. Den nye virkelighed tvinger os til at stille sådanne spørgsmål – og til at tænke anderledes.

Det står desuden klart, at mange er klar og har lyst til at bidrage til et styrket dansk beredskab. SikkerhedsBranchen har for eksempel sammen med Bygherreforeningen taget initiativ til at samle centrale aktører (både statslige og private) i et forum om robuste byer, og det er helt tydeligt, at der er behov for at koordinere og samarbejde – og alle har lyst til at bidrage. Andre organisationer har andre kompetencer og specialer og kan bidrage på hver deres måde, og derfor mener vi, at det er vigtigt, at vi får inddraget civilsamfundet og private organisationer med kompetencer inden for disse områder sammen med staten og myndigheder, kommuner osv.

Hvad skal et beredskabsråd lave?

Beredskabsrådet bør være et rådgivende og handlende råd under ministeriet, der stiller et sekretariat til rådighed og definerer opgaverne. I første omgang forestiller vi os, at man via en række seminarer afdækker, hvor beredskabet kan styrkes, og hvem der kunne forestille sig at være en del af det. Dernæst kunne denne erfarings- og vidensopsamling udmøntes i en regulær beredskabsplan, hvor private og frivillige fik defineret klare roller i det tilfælde, at samfundet udsættes for en katastrofe eller et angreb, der sætter de normale, statslige dele af beredskabet ud af spil eller presser det ud over kanten.

I tilfælde af massive, langvarige strømafbrydelser kunne et civilt/privat beredskab eksempelvis hjælpe med at sikre maduddeling og nødstrøm til svage borgere, der ikke har mulighed for at klare sig selv. Eller hvad med en fuld oversigt over bygninger og fabrikker, der midlertidigt kunne bruges som herberger til mennesker, der er ramt af alvorlige oversvømmelser? Eller et velorganiseret korps af vagter, der bruger deres førstehjælpsuddannelse til at hjælpe og deres viden om et bestemt område til at sikre borgere, der ikke er kommet væk? Der er masser af muligheder og et beredskabsråd ville kunne gøre dem operationelle.

Alle skal bidrage

Vi er ikke i tvivl om, at et robust samfund kræver, at alle bidrager, tager ansvar for sig selv og andre og samarbejder på tværs. Vi mener, at det bærende princip i det kommende arbejde med at forbedre det danske beredskab bør være en helhedsorienteret tilgang. Derfor vil vi kraftigt opfordre regeringen og Folketinget til at tænke samfundets robusthed som en opgave for alle og ikke noget staten skal løse alene.

Derfor er det afgørende, at regeringen og Folketinget i forbindelse med det kommende beredskabsforlig tænker hele vejen rundt og sikrer, at alle relevante aktører bliver inddraget til gavn for sikkerheden og trygheden i Danmark.

Hvordan bør vi organisere et beredskabsråd?

Vi mener, at et beredskabsråd skal organiseres med en myndighed som den ledende part. Dernæst bør denne udarbejde en formålsbeskrivelse og indkalde øvrige myndigheder, private organisationer og repræsentanter fra civilsamfundet til drøftelser om, hvad de hver især kan bidrage med – med det formål at styre og koordinere fremtidige indsatser og afklare rollefordelingen i givne situationer.

De, der skal være en del af sådan et råd, mener vi, skal have en rådgivende funktion. Eksempler på deltagere i et beredskabsråd er Bygherreforeningen, Dansk Røde Kors, Ældresagen, Det Centrale Handicapråd, frivillige organisationer som spejdere og FDF, "Virksomhedsberedskabet" under ledelse af Falck, veterangrupper osv. Denne liste er ikke udtømmende. Eksempler på nødvendige deltagere i et beredskabsråd er for eksempel SikkerhedsBranchen.

Hvordan kan SikkerhedsBranchen bidrage?

SikkerhedsBranchen er en brancheforening med ca. 260 medlemmer, der arbejder professionelt med sikring og sikkerhed. Vores medlemmer repræsenterer alle former for sikring – lige fra vagt, elektronisk og mekanisk sikring til brandsikring, terrørsikring og sikringsrådgivning. Vi arbejder hver dag målrettet for at sikre høj kvalitet i alt det vi gør og ikke mindst i hele branchen. Det gør vi gennem vores certificeringsordninger og vores vedvarende arbejde med standarder, regler og lovgivning.

SikkerhedsBranchens motto er "Vi sikrer danskernes tryghed". I mange år har det været som understøttelse til beredskabernes brandindsats og politiets kriminalitetsbekæmpelse. Vi ser os selv som en del af det totale beredskab, der skal skabe et langt mere robust samfund end det, vi har været vant til igennem årtier.

Vi engagerer os også i sikring og sikkerhed på nationalt og internationalt plan og samarbejder med en lang række myndigheder, ministerier, organisationer, uddannelsesinstitutioner osv. Se mere i det vedlagte bilag "Oversigt over eksempler på SikkerhedsBranchens samarbejdspartnere i relation til samfundssikkerhed og beredskab".

Som en del af beredskabet kan SikkerhedsBranchens medlemmer bidrage med rådgivning, risikoanalyser, brandsikring, kriminalitetsbekæmpelse, tv-overvågning, sikring af kritisk infrastruktur og meget mere. Som et eksempel findes der omkring 6.000 vagter i Danmark, der er uddannet i at tage sig af andre og løse komplicerede situationer og som var i spil under corona-pandemien. Derfra kan vi tage konkrete erfaringer med videre – erfaringer vi gerne vil bringe i spil i et beredskabsråd med det formål at styrke det danske beredskab.